

6
ROČNÍK 13

24. října 2003

V ČÍSLE:

O možnostech spolupráce s University of Manchester • Ze zasedání Kolegia rektorky UP • UP vlastní *Kodex mediálního chování* • Jednala komise pro posouzení *Nebeského glóbu* • Rozhovor s PhDr. E. Vičarovou, Ph.D. • Představujeme: noví profesori a profesorky • Diskuse, názory, ohlasy • Četba na pokračování

V UC UP byla v pátek 17. 10. zahájena mezinárodní mezioborová konference „Italská renesance a baroko ve středoevropském kontextu“. K hlavním organizátorům patřil prof. L. Daniel, vedoucí Katedry výtvarného umění FF UP (ve výřezu vlevo s M.-E. Laneovou z Council of American Overseas Research Centers).

(Další informace níže.)

-red-, foto -aj- ▶

Italská renesance a baroko mezinárodně

■ Původně polsko-česká iniciativa se stala pilotním projektem, který má perspektivu v budoucích letech se rozvinout a zahrnout další země regionu. Jednání mezinárodní mezioborové konference *Italská renesance a baroko ve středoevropském kontextu* bylo neseno snahou propojit příbuzné obory, zabývající se uměleckými a kulturními vztahy mezi Itálií a střední Evropou. Program se nedělal na sekce podle oborů, ale dějiny umění, italianistika, muzikologie a teatrologie se prostoupily: referáty za sebou následovaly ne podle oborů, ale podle chronologického sledu a četné příspěvky byly samy interdisciplinární. Mezinárodní konference, pořádaná k počtě prof. A. Sticha (in memoriam) a k životnímu jubileu prof. M. Tognera, se uskutečnila pod záštitou Mellonovy nadace v N. Yorku, Council of American Overseas Research Centers

ve Washingtonu, Maison des Sciences de l'Homme v Paříži, Italského kulturního institutu v Praze a rektorky UP prof. J. Mačákové, která jednání slavnostně zahájila. Pořádaly ji Kat. italianistiky Fakulty moderní filologie Varšavské univerzity, Odd. italianistiky Kat. romanistiky FF Univerzity Karlovy a Kat. dějin umění FF UP v Auditoriu maximum Uměleckého centra UP (jezuitský konvikt) v Olomouci ve dnech 17.–18. 10. Pod vědeckou záštitou senátora prof. J. Jařaba se jednání, jehož iniciátory a vědeckými garanty byli vedoucí pořádajících pracovišť, prof. P. Salwa z Varšavské univerzity, doc. J. Pelán z FF Univerzity Karlovy a prof. L. Daniel z FF UP, účastnila třicítka česky a polsky (italsky) přednášejících, mezi nimi řada předních osobností české a polské vědy. První den byl renesanční: J. Pelán nově osvětlil výkladem dvojího pojetí kurtoazní lásky rozsáhlou část literární minulosti, P. Salwa a A. Klimkiewicz polskou recepci italské renesanční poezie a literatury a A. Gallewicz konfrontovala *Dvořana B. Castiglioneho* s jeho časovou polskou verzí. R. Chadraha sondařoval Raffaelovu výzdobu vatikánských stanzí, J. Miziolek jeho a Michelangelův odraz v polském umění, J. Kropáček

Rektorka Univerzity Palackého
si dovoluje Vás pozvat

na 10. přednášku z cyklu Výročních přednášek k počtě J. L. Fischera, prvního rektora obnovené olomoucké univerzity,
jejichž tradice byla založena v roce 1994,
k 100. výročí narození J. L. Fischera.

Vědecká rada Univerzity Palackého v Olomouci
poctila svým výběrem

RNDr. Jiřího Grygara, CSc.,
významného evropského odborníka
v oboru astronomie a kosmologie.

Přednášku s názvem
Století panspermie

pronese na slavnostním zasedání vědeckých rad UP
ve čtvrtek 6. listopadu 2003 v 11 hodin
v aule Filozofické fakulty UP,
Křížkovského 10, Olomouc.

ZEPTALI JSME SE ZA VÁS

Jak omezuje návrh zákona o archivnictví studium archiválií?

V současné době předkládá Ministerstvo vnitra ČR Poslanecké sněmovně PČR novou legislativní úpravu v oblasti archivnictví – návrh zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů. **Jaké důsledky pro badatelskou práci archivářů by mělo případné přijetí těchto změn?** Na to jsme se zeptali ředitele Archivu UP **PhDr. P. Urbáška:**

Ve vztahu k zpřístupnění archiválií uložených v archivech jsou navrhovány změny, v jejichž rámci se oproti existujícímu archivnímu zákonu vypouští možnost udělit výjimku ke studiu archiválií mladších 30 let vedoucím pracovníkům archivu. Studium archiválií mladších 30 let – tzn. zejména studium tzv. normalizace (1969–1989) – tak návrh archivního zákona striktně znemožňuje. Konkrétně by to znamenalo, že pokud by připravovaný archivní zákon vešel v platnost v roce 2004, archiváře by byly v archivech přístupné pouze do roku 1974.

Dokončení na str. 2

Dokončení na str. 5

Smlouva s japonskou Utsunomiya University

■ V úterý 14. 10. 2003 navštívil Univerzitu Palackého prorektor pro zahraniční záležitosti japonské Utsunomiya University prof. H. Kasuya, Ph.D., který s sebou přivezl smlouvu podepsanou rektorem univerzity dr. H. Tabarou. Podpis rektorky UP prof. J. Mačákové, CSc., pak stvrdil předběžně dohodnutou spolupráci obou univerzit zaměřenou především na mobilitu studentů. Jak *Žurnál* UP sdělila doc. M. Hirschová, prorektorka pro záležitosti vnějších vztahů UP, nedávno podepsaná smlouva má pro UP velký význam. Do dnešních dnů totiž spolupracovala UP na výměně studentů pouze s Gakushuin College – dívčí kolejí. S podpisem výše uvedené smlouvy s Utsunomiya University tak studentské mobility budou moci využívat nejen posluchačky, ale i posluchači UP.

-map-, foto -dan-

Genologický systém kultury na Moravě

Pod tímto názvem pořádá Filozofická fakulta UP ve dnech **30.–31. 10. 2003** vědeckou konferenci, jejíž zahájení se uskuteční v aule FF UP 30. 10. V programu vystoupí řešitelé Výzkumného záměru MŠMT ČR „MSM 152100017 – Výzkum historie a kultury Moravy jako modelu pro existenci regionu“, zástupci kateder bohemistiky, teorie a dějin výtvarných umění, historie, slavistiky a germanistiky FF UP a kateder hudební výchovy a výtvarné výchovy PdF UP, dále představitelé Masarykova ústavu ČAV v Praze, Masarykovy univerzity v Brně, Slezské univerzity v Opavě, Ostravské univerzity, Univerzity Karlovy v Praze aj.

Jednání konference v sekcích (filologická a historická sekce, sekce dějin výtvarného umění) bude probíhat také v Multimediální učebně Katedry bohemistiky FF UP a v prostorách Uměleckého centra UP.

-red-

Cena Františka Palackého: prodloužení termínu

Cena Františka Palackého je oceněním vynikajících výsledků tvůrčí činnosti na poli vědy nebo kultury, jež přispívají k prestiži České republiky a Univerzity Palackého v Olomouci. Ocenění uděluje jménem UP její rektor (rektorka) zpravidla jednou za dva roky; udělení je spojeno s finanční odměnou 50 000 Kč. Na tuto odměnu přispívá Obecní úřad v Hodslavicích a Městský úřad v Neratovicích podle smlouvy s uzavřené s UP v Olomouci.

Návrh na udělení Ceny Františka Palackého může předložit každý člen akademické obce UP, a to vědecké radě té fakulty, na níž je zaměstnán. Návrh se předkládá cestou děkanátu fakulty, kde je k dispozici i návrhový list, je přijímán prorektorem pro záležitosti vědy a výzkumu. Pro udělení Ceny Františka Palackého v roce 2004 je možno předkládat návrhy v prodlouženém termínu do **20. 11. 2003**.

-red-

Rrektorka Univerzity Palackého v Olomouci ve snaze povzbudit literární tvorbu studentů a umožnit tvůrcům dialog s posuzovateli jejich práce vyhlašuje

10. ročník veřejné literární soutěže pro studenty Univerzity Palackého.

Podmínky soutěže: Předložit v oboru poezie 5–10 textů, v oboru próza (povídka, novela, esej) text do 30 stran, v oboru drama text hry, a to ve třech kopiích, z nichž každá bude označena jménem, fakultou, ročníkem, studovaným oborem a domácí adresou. (Stranou se miní strojepis [počítačový text] o 30 řádků a 65 úhovech.)

Závěrečný termín odevzdání prací je **31. března 2004**.

Za nejlepší práce budou uděleny ceny, a to 1. cena – 2 000 Kč, 2. cena – 1 500 Kč, 3. cena – 1 000 Kč.

Porota nemusí všechny ceny udělit. Ceny se nerozdělují ani nezdvoují. Soutěžní práce budou hodnoceny odbornou porotou, kterou jmenuje rektorka UP.

Výsledky soutěže budou vyhlášeny v květnu 2004 a zveřejněny v Žurnále UP. Autoři vítězných prací se zúčastní hodnotícího semináře.

Soutěžní příspěvky zasílejte na adresu: sekretariát rektorky Univerzity Palackého, Křížkovského 8, 771 47 Olomouc; obálku označte heslem „Literární soutěž“.

-rup-

Upozornění redakce

Vzhledem k termínu státního svátku 28. 10. 2003 redakce univerzitního týdeníku upozorňuje, že v týdnu od 27. 10. do 2. 11. 2003 **Žurnál UP nevyjde**.

Děkujeme za pochopení.

-red-

V aule FF UP o protidrogové tématice

■ V aule FF UP se 14. 10. 2003 uskutečnila konference na téma **Aktuální trendy v drogových strategiích zaměřených na skrytou populaci uživatelů drog**. Setkání, jež bylo určeno především odborné veřejnosti – na konferenci přijeli i zástupci z řad politiků, policie, státního zastupitelství, hygienických stanic, lůžkových i ambulantních zařízení či pracovníci protidrogové prevence – uspořádal Olomoucký kraj.

Cílem setkání byla výměna zkušeností a především informací o moderních strategických zaměřeních na skryté uživatele drog, kteří většinou patří k těm nejproblémovějším. Tzv. skrytá populace uživatelů drog (větší část populace uživatelů), jímž se nedostává z různých důvodů – i z důvodu neochoty komunikace postiženého – pomoc odborníků, se často přibližuje nejen k pokraji fyzického, ale i osobnostního a morálního rozkladu. *Skrytost např. „tajných pijáků“ je často tak dokonalá, že o počínající závislosti netuší ani nejbližší okolí*, uvedl mj. v průběhu zahájení konference doc. V. Rehan CSc., prorektor pro studijní

záležitosti UP a předseda protidrogové komise Rady Olomouckého kraje. V tzv. skryté populaci uživatelů drog je mnoho takových jedinců, kteří i přes velké problémy vyplývající se závislostí odmítají jakoukoliv ochotu ke spolupráci. Dostat tyto lidi k samotné léčbě pak bývá často nemožné. Asi 65 % mladých lidí (do sedmnácti let) má v současné době zkušenost s nealkoholovou drogou. Stejně tak překvapivé by zřejmě bylo i procento těch, kteří mají zkušenost s alkoholem, drogou, jež v průběhu dějin získala punc legitimity. *Výměna čerstvých zkušeností odborníků pracujících v této oblasti je tedy velmi cenná*, sdělil přítomným v doc. V. Rehan, CSc.

Pozvánku na konferenci obdrželo asi 170 lidí, v jejím průběhu hovořili mj. PhDr. J. Libra, ředitel Sdružení Podané ruce či MUDr. V. Mravčík, vedoucí Národního monitorovacího střediska Rady vlády pro drogy a drogové závislosti.

-map-

0 možnostech spolupráce s University of Manchester

■ Ve dnech 2.–4. 9. 2003 navštívil Lékařskou fakultu UP v Olomouci význačný host, prof. D. Gordon, děkan Lékařské fakulty University of Manchester, která patří k největším ve Velké Británii. Cílem jeho

krátké návštěvy bylo konkrétní porovnání způsobu výuky všeobecného lékařství na naší fakultě a diskuse o možné spolupráci v rámci programu Erasmus-Socrates. Na rozdíl od našeho kurikula se

používá na LF v Manchesteru integrovaný systém výuky, je tedy třeba velmi dobře připravit výuku vyjždějících a přijždějících studentů tak, aby kontinuálně navazovala na jejich další studium na mateřských lékařských fakultách.

Prof. Gordon navštívil Informační centrum UP, prohlédl si knihovnu, Šantavého sál, krátce pohovořil se zástupci Spolku lékařů o školních i mimoškolních aktivitách studentů, výzkum byl tématem diskuse na Ústavu lékařské chemie a biochemie LF UP. Na Ústavu patologie LF UP se živě zajímal jak o výuku postgraduálních studentů, tak o výuku pregraduální, která je částečně (jako předmět kategorie C) vedena systémem PBL. Následovala prohlídka Dětské kliniky LF UP a Hemato-onkologické kliniky LF UP včetně jejich výzkumných pracovišť. V Kanceláři zahraničních styků UP se seznámil s aktivitami olomoucké univerzity v rámci programu Erasmus-Socrates.

V časově náročném programu si však prof. Gordon našel čas i na prohlídku centra Olomouce, konviktu, kláštera Hradisko a na krátké posezení u sklenky dobrého moravského vína.

Ve dnech 4.–6. 9. 2003 se prof. D. Gordon aktivně zúčastnil společně se zástupci LF UP konference *Asociace evropských lékařských fakult – AMSE* (jejímž členem je i LF UP), kterou tentokrát pořádala 3. LF UK v Praze.

Na základě příslibu podpisu smlouvy nyní probíhají intenzivní jednání o konkrétních počtech studentů, o délce pobytu a studijních programech, kterých se budou moci studenti účastnit.

Věřím, že příkladná prezentace Lékařské fakulty UP vyústí v realizaci smlouvy a v příštím školním roce pojedou naši první studenti a učitelé do Manchesteru.

MUDr. I. Oborná, Ph.D., proděkan LF UP,
foto archiv autorky

Praktická urologie a podruhé...

■ V pátek 12. 9. pořádala Katedra urologie LF UP druhou konferenci o moderních metodách vyšetření dolních močových cest, tentokrát se zaměřením na problematiku neurogenního měchýře. Velmi zajímavý scénář doc. Fialy přilákal na konferenci přední české a slovenské odborníky, kteří 138 registrovaným zájemcům podali ucelenou informaci o této poměrně obtížné problematice. Protože v prostorách Teoretických ústavů LF UP našli urologové kvalitní prostředí pro svá jednání, projevil již na konferenci zájem o pokračování za dva roky.

-zař-

Jak omezit návrh zákona...

Navrhovaná zákonná předloha archivního zákona obsahuje také necitlivou implementaci zákona o ochraně osobních údajů. V důsledku toho by mohl badatel nahlédnout do archiválií obsahujících tzv. osobní údaje a zejména citlivých údajů žijící osoby pouze se svolením příslušné osoby (tzv. subjektu údajů). A navíc: podle zákona č. 101/2000 Sb., ve znění zákona č. 177/2001 Sb., bude muset být tento souhlas administrován v případě údajů citlivých zákonem předepsanou písemnou smlouvou. Takže pokud bychom chtěli zkoumat například justiční vraždu gen. Heliodora Píky, na které se výrazně podílel dosud žijící tehdejší prokurátor Karel Vaš, pak bychom archiválii obsahující Vašovy osobní či citlivé údaje mohli studovat pouze s jeho souhlasem.

Předkladatelé návrhu archivního zákona se odvolávají na lhůtu 30 let platnou v západních zemích. Toto tvrzení však pokládáme za paradoxní vzhledem k výrazně diskontinuálnímu historickému vývoji u nás od roku 1939 (resp. 1948) do roku 1989.

PhDr. P. Urbášek zpracoval k ministerskému návrhu stanovisko, ve kterém doporučuje: v rovině

Dokončení ze str. 1

nahlížení do archiválií v archivech ponechat dosavadní platnou právní normu – tj. nadále umožnit řediteli či vedoucímu archivu zpřístupňovat archiválii mladší 30 let a vypustit příslušné odstavce (par. 21, odstavce 2, 3), které implementují do nového archivního zákona ustanovení zákona č. 101/2000 Sb., ve znění zákona č. 177/2001 Sb.

S tímto stanoviskem byli seznámeni někteří koaliční i opoziční poslanci. Díky iniciativě opavského historika PhDr. T. Staňka, CSc., zpracoval poslanecký klub ODS příslušné pozměňovací návrhy, které předložil při projednávání archivního zákona v prvním čtení.

Proti navrhovanému archivnímu zákonu se ostře staví Sdružení historiků ČR i veřejné nestátní archivy. Na Katedře historie FF UP je vyvěšeno *Prohlášení Sdružení historiků ČR k ohrožení výuky dějepisu v ČR (Petice 17. listopadu 2003)* a *Připomínky k vládnímu návrhu zákona o archivnictví a spisové službě*, k dispozici jsou zde i podpisové archy, které je nutno doručit do 17. 11. na adresu Svazu historiků ČR.

-red-

Ze zasedání Kolegia rektorky UP

■ V průběhu nedávného zasedání Kolegia rektorky UP (15. 10. 2003) se mj. hovořilo o *dodatku k vysokoškolskému diplomu (Diploma Supplement)*. V této souvislosti předložila Kolegiu rektorky UP doc. M. Hirschová, CSc., prorektorka pro záležitosti vnějších vztahů UP, dva návrhy, vycházející z doporučení Evropské univerzitní asociace na základě tzv. Lisabonské úmluvy o uznávání kvalifikace v rámci EU. Výsledné znění dodatku k vysokoškolskému diplomu by mělo popisovat předměty, z nichž absolvent UP vykonal státní zkoušky, a počet dosažených kreditů, resp. (u absolventů doktorského studia pod dvojím vedením) popis programu, ve kterém absolvent získal titul. Tuto listinu – často potřebnou pro budoucího zaměstnavatele v zahraničí – by měl absolvent UP obdržet na vlastní žádost a za stanovený poplatek. Přípravovaný dodatek k vysokoškolskému diplomu nebude ekvivalentem k jeho nostrifikaci.

Doc. M. Hirschová, CSc., dále zmínila již připravenou smlouvu o *Stipendií města Olomouce*. O *struktuře studijních programů a studijních oborů* poté hovořil doc. V. Rehan, CSc., prorektor pro studijní záležitosti UP, který v této návaznosti požádal zástupce jednotlivých fakult UP, aby zvážili, zda je na příslušných fakultách kreditové ohodnocení reálné, zdůraznil také dostatečnou nabídku povinné volitelných (tzv. čekových) předmětů.

V průběhu jednání se také hovořilo o *stipendiích v doktorských programech*; v současné době postupují všechny fakulty UP přibližně shodně, vyjma Pedagogické fakulty UP, jež zvolila jiný postup.

▲ V úterý 14. 10. navštívil UP *vědecký atašé francouzské ambasády D. Le Masne* (na snímku uprostřed). Setkal se s rektorkou UP prof. J. Mačákovou, CSc., a děkanem FF UP doc. I. Bartečkem, CSc., diskutoval s českými a francouzskými vyučujícími a prohlédl si Informační centrum UP.

-ju-, foto -map-

Jednala nezávislá komise pro posouzení Nebeského glóbu

■ V závěru rozsáhlé diskuse, která se vedla v uplynulém roce na téma umístění kovářského díla A. Habermanna na nádvoří konviktu, rozhodla rektorka UP v dubnu t. r. o jmenování nezávislé komise. Její členové – zástupci pěti kateder sídlících v konviktu, městské a krajské správy, zástupci Ateliéru BONMOT a nezávislí odborníci – mají za úkol posoudit celkové pojetí urbanistické kompozice v barokním prostoru bývalého konviktu. Komise se v těchto dnech sešla k již druhému pracovnímu jednání, v jehož průběhu se dohodla na jednacím řádu a zvolila svého předsedu a místopředsedu: PhDr. S. Tesaře (Katedra muzikologie FF UP) a Ing. J. Zimovou (vedoucí odboru koncepce a rozvoje MMO). Dalšími členy nezávislé komise jsou Ing. arch. S. Žerava (Atelier BONMOT, s. r. o.), doc. J. Štefanides (Katedra teorie a dějin dramatických umění FF UP), doc. H. Myslivečková, CSc. (Katedra výtvarné výchovy PdF UP), doc. J. Majtner (Katedra hudební výchovy PdF UP), prof. M. Togner (Katedra dějin umění FF UP), Ing. V. Procházka (předseda představenstva a ředitel VHS Olomouc a. s.), PhDr. J. Garčík (vedoucí odboru kultury a památkové péče Krajského úřadu Olomouc), doc. P. Zatloukal (ředitel Muzea umění v Olomouci) a PhDr. F. Hybl (ředitel Muzea Komenského v Přerově).

-red-

Prorektor pro záležitosti vědy a výzkumu UP prof. M. Mašláň, CSc., informoval přítomné o zveřejnění výzvy k výzkumným záměrům pro rok 2005, přičemž termín podání žádostí je stanoven na 1. 3. 2004 (bližší informace na www.msmt.cz).

Rektorka UP prof. J. Mačáková, CSc., informovala přítomné o *Jednání Reprezentační komise* (viz Žurnál UP č. 5, str. 1, 3). V průběhu jednání padla také informace o předchozí žádosti studentů J. Prudkého a F. Kopeckého, kteří žádali jménem nově vznikající studentské organizace *Spolek studentů UP* o poskytnutí místnosti; dosud této žádosti nebylo vyhověno.

Dnem jednání Kolegia rektorky UP vypršel také termín, do něhož bylo možné předložit návrh kandidáta na proslovení přednášky *významného absolventa UP* v příštím roce. Do stanoveného termínu nebyl podán žádný návrh.

Rektorka UP prof. J. Mačáková, CSc., zmínila vydání *Kodexu mediálního chování* (viz níže), v závěru setkání se pak hovořilo o přípravách *plesu Univerzity Palackého*, jenž by se měl uskutečnit 28. 2. 2004 v Sídli.

Po ukončení zasedání Kolegia rektorky UP jednali někteří jeho členové o *Rozvojových programech pro veřejné VŠ na rok 2004*.

-map-

Univerzita Palackého má vlastní Kodex mediálního chování

■ S platností a účinností od 15. 10. 2003 byl vydán metodický pokyn rektorky (B3-03/1-MPR), vymezující „oblasti mediálního vyjádření akademických pracovníků a zaměstnanců UP a poskytování oficiálních informací o UP“ – *Kodex mediálního chování na Univerzitě Palackého v Olomouci*. Zdůvodnění tohoto počínu je podle znění úvodního ustanovení dáno v prvé řadě nutností „vymezit rozdíl mezi oficiálními komunikáty UP (včetně vyjádření jejich představitelů) a mediálními vyjádřeními jednotlivých akademických pracovníků a zaměstnanců UP“. Dále je podle téhož ustanovení nutno rozlišovat mezi informacemi, které se týkají „čistě studijních a akademických záležitostí, které obvykle zajímají veřejnost v první řadě“ a informacemi, které „sice mohou být mediálně vděčné, ale vůči veřejnosti jsou obtížně vysvětlitelné“ (např.: „vnitřní řízení UP, organizace práce na katedrách, otázky distribuce financí apod.“).

Plné znění *Kodexu mediálního chování na Univerzitě Palackého v Olomouci*, který zpracovala prorektorka pro zahraniční styky a záležitosti vnějších vztahů UP doc. M. Hirschová, je dostupné na webových stránkách UP v oddílu Univerzita – Dokumenty a normy – Normy UP – Vnitřní síť (intranet) – metodické pokyny rektora UP (<http://www.upol.cz/intranet/Smernice/MPRB3-03-1.pdf>).

-red-

▲ *Katedra přírodopisu a péstitelství PdF UP ve spolupráci s Českou botanickou společností a Vlastivědným muzeem uspořádala ve dnech 17.–18. 10. odborný seminář s mezinárodní účastí na téma Antropogenní flóra okolí dopravních cest (The Anthropogenic Flora Around Traffic Roads). Semináře, určeného pro nejširší veřejnost a doplněného terénní exkurzí na vybrané lokality Olomouce a Přerova, se zúčastnili také (na snímku vlevo) vedoucí katedry přírodopisu a péstitelství PdF UP RNDr. V. Tlusták, CSc., a PaedDr. T. Homola z téže katedry.*

-red-, foto -tj-

Stručně

Ve středu 22. 10. se k závěrečné schůzce sešel organizační výbor letošního *Academia filmu Olomouc*.

Třetí mezinárodní setkání zabývající se *diferenciální geometrií* se uskutečnilo 16.–18. 10. na Katedře algebry a geometrie PdF UP.

Ve dnech 23. a 24. 10. pořádalo v Olomouci Výzkumné centrum pro optiku třetí pracovní seminář na téma „*Klasická a kvantová interference*“.

Ve středu 29. 10. se na svém dalším zasedání seje *Akademický senát UP*, který bude mít mj. na programu projednání návrhu na rozdělení finanční rezervy.

-red-

FDG PET v klinické praxi

Lékařský seminář s tímto názvem pořádá 19. 11. 2003 Dětská klinika LF UP. Odborný program, který připravil MUDr. O. Bělohávek, CSc. (primář Oddělení nukleární medicíny – PET centrum Nemocnice Na Homolce), začíná ve 13.30 hod. v posluchárně Dětské kliniky LF UP. Dílčí témata: *princip PET a farmakokinetika FDG; FDG PET v kardiologii; FDG PET v neurologii FDG PET v onkologii*.

-red-

Setkání absolventů speciální pedagogiky

Dne 11. 11. 2003 v 10 hod se v aule PdF UP koná setkání absolventů Katedry speciální pedagogiky PdF UP pod názvem *Reflexe praktických zkušeností absolventů katedry speciální pedagogiky v psychopedických zařízeních*.

-gs-

Turnaj ve volejbalu k oslavám 17. listopadu

Akademik sport centrum UP uskuteční k oslavám 17. listopadu *Mezinárodní turnaj ve volejbalu smíšených družstev*. Tradiční 43. ročník turnaje proběhne dne 19. 11. 2003 ve Sportovní hale UP pod záštitou rektorky prof. J. Mačákové, CSc.

Turnaj zahájíme nástupem všech přihlášených družstev v 8.30 hod. Vítězné družstvo získá velký putovní pohár a nejlepší družstva diplomy a věcné ceny.

Na zajímavá bojovná utkání zveme všechny příznivce sportu z řad studentů a učitelů UP.

PhDr. A. Orlová

Opavy a upozornění

V minulých dvou číslech Žurnálu UP byly vinou chybných podkladů publikovány dvě mylné informace:

V čísle 4 (z 10. 10.) byl u autora textu *Vzdělání jako nástroj pochyb* (rubrika *Diskuse, názory, ohlasy*) PhDr. J. Pořízky chybně uveden údaj o jeho spolupráci s UP – autor *není* externím učitelem Katedry historie FF UP.

V minulém čísle Žurnálu UP (č. 5) jsme nesprávně uveřejnili termín konference s názvem *Hudba v Olomouci II – historie a současnost*. Konference, kterou pořádá Katedra muzikologie FF UP v UC UP, proběhne v termínu **od 24. do 25. 11. 2003**.

Redakce Žurnálu UP čerpá mj. informace z Kalendáře Univerzity Palackého (www.upol.cz/UP/On-line-zurnal), v němž bývá řada termínů, údajů atp. uvedena nesprávně. Znovu žádáme všechny organizátory konferencí, seminářů či přednášek, aby na zmíněné adrese data aktualizovali, neboť jsou přístupná nejen pro Žurnál UP, ale i pro širší veřejnost.

Redakce Žurnálu UP

S PhDr. E. Vičarovou o publikaci Rakouská vojenská hudba 19. století a Olomouc

Na jaře se na pultech knihkupectví objevila zajímavá, zhruba dvouset stránková kniha PhDr. Evy Vičarové, Ph.D., odborné asistentky Katedry muzikologie FF UP, zabývající se neobvyklým tématem – rakouskou vojenskou hudbou 19. století a Olomoucí. Autorka čtivého díla se stejným názvem poskytla při této příležitosti Žurnálu UP krátký rozhovor:

Knihu, jejíž součástí jsou mj. i dobové ilustrace a zajímavé fotografie jste rozdělila do dvou celků. Můžete je charakterizovat?

První část publikace je obecným výkladem historie rakouské vojenské hudby 19. století, pojednává se v ní rovněž o průběhu a repertoáru vojenských vystoupení a o životě nejvýznamnějších vojenských kapelníků. V druhém dílu najdete zhodnocení významu vojenských orchestrů pro hudební život Olomouce jako jednoho z nejdůležitějších posádkových měst rakouské monarchie. Kniha celkově připomíná pozapomenutou skutečnost, že plukovní orchestry – řečeno s proslulým dobovým vídeňským kritikem Eduardem Hanslickem – „dobývaly území s klarine-

tem místo s bajonetem“ a „byly hudebními misijními kázáními radostné evangelium umění“.

Jaký byl význam vojenské hudby pro naši hudební kulturu minulosti? Co, kdy a kde se hrálo?

Největší význam vojenských hudebních souborů spočíval v profesionální interpretaci a popularizaci hudby rozmanitých žánrů. Kapely se pohybovaly se svými vojenskými útvary po rozsáhlém území. Přitom nehrály jen v centrech, ale zásluhou vojenské doktríny pronikaly také do míst, kde předtím jediným hudebním vyžitím obyvatel byly produkce hudebníků na kostelních kůrech. Zejména v druhé polovině 19. století se vojenská hudebníci, kterých byly v úhrnu tisíce, objevovali na veřejnosti takřka denně. Hráli do pochodů vojákům, účinkovali při střídání stráže na vojenských přehlídkách, při čepobití, budičku, pořádali koncerty v parcích i na náměstích či bavili návštěvníky zahradních restaurací a hostinců. Jejich repertoár obsahoval vedle vojenských pochodů také směsi lidových, operních a operetních melodií, symfonickou, koncertantní a komorní hudbu i dobové tance a šlágry.

V úvodu knihy se zmiňujete o tom, že dějiny hudby v Olomouci bývají často pojímány dějinami „hudby v katedrále“ nebo „pěveckých hudebních spolků“ či jako historie olomoucké „německé opery“, nikdo se však dosud nezabýval působením olomouckých vojenských kapel. Jaká byla tedy jejich úloha v hudebním životě města v 19. století?

Olomouc zastávala v 19. století mezi ostatními posádkovými sídly habsburské monarchie čelné místo, a proto zde současně působilo vždy několik vojenských kapel. Jejich úloha byla pro rozvoj veřejné hudební kultury klíčová, neboť prostřednictvím mnoha služebních i mimoslužebních vystoupení nabízely širokému publiku za symbolické vstupné či úplně zdarma velmi pestrý repertoár. Unikátní byl například koncert při manévrech a „setkání majestátů“ v roce 1853, na němž účinkovalo přibližně 1500 vojenských hudebníků. Jako divák tehdy zavítal do Olomouce i Anton Bruckner, který své dojmy vyjádřil v 8. symfonii. Vojenská muzikanti museli v té době ovládat i hru na smyčcové nástroje a byli schopni sestavit rovněž plnohodnotné symfonické těleso. Vojenských orchestrů proto využívaly i ostatní místní hudební instituce, např. o utrakvistické spolky Männergesangsverein a Gesangsverein in Neu- und Greiner-Gasse, český spolek Zerotín, Městské divadlo i hostující divadelní spolky. Bez nadsázky můžeme konstatovat, že např. Zerotín či olomoucká opera by umělecky náročnější projekty nemohly bez výpomoci vojenských hráčů realizovat.

Publikace vznikla v rámci projektu Výzkum historie a kultury Moravy jako modelu pro existenci regionu. Jak probíhal praktický výzkum, s jakými problémy jste se setkala?

Pramenný výzkum probíhal v archivech Vídne a Prahy. Ve Vídni jsem stipendia využila mj. ke studiu cenné zahraniční literatury. Údaje týkající se Olomouce se opírají o informace nalezené v kronikách spolků, v divadelních ročenkách či na dobových plakátech. To vše obsahují fondy Státního okresního archivu v Olomouci. Další informace jsem čerpala z dobového denního tisku. Velké podněty mi přinesla také návštěva kongresu Mezinárodní společnosti pro dechovou hudbu (IGEB) ve švýcarském Bad Waltersdorfu v roce 2000, kde jsem se setkala s věhlasnými odborníky na tuto oblast hudby. Problémy, které se při výzkumu vyskytly, jsou obdobné jako u každé historiografické práce. Dochované dokumenty jsou mnohdy torzovité a mezerovité, a proto vždy zůstávají nezpochybněné otázky a „bílá místa“. Některé náklady na výzkum a zejména tisk knihy byly hrazeny z prostředků výše zmíněného grantu. Ráda bych poděkovala jeho odborným garantům, že jsem se touto formou mohla na projektu podílet.

Komu je publikace určena?

Kniha je určena odborné veřejnosti, a to zejména zájemcům o vojenskou hudbu, dějiny hudby 19. století a v neposlední řadě i zájemcům o historii a kulturu Olomouce. S nejdůležitějšími výsledky výzkumu se mohou seznámit i čtenáři v zahraničí: V rakouském sborníku společnosti IGEB ediční řady Alta musica vychází moje rozsáhlá studie v němčině a jedna z publikací celoevropského projektu „Cirkulace hudby a hudebníků v Evropě, 1600–1900“ bude obsahovat mou kapitolu o dané problematice v angličtině. Shrnutí výsledků výzkumu již také nalezli čtenáři časopisu Czech Music vydávaného pro zahraničí Hudebním informačním střediskem v Praze a v neposlední řadě se uvažuje o vydání celé „olomoucké“ části knihy v Rakousku.

(E. Vičarová, Rakouská vojenská hudba 19. století a Olomouc, Vydavatelství Univerzity Palackého Olomouc 2003).

Za rozhovor poděkovala

M. Hronová

NA AKTUÁLNÍ TÉMA

Špatná zpráva

Ve dvanácti oborech naší univerzity se patrně nedobrou mocí konat habilitační řízení nebo profesury. Akreditační komise to nedoporučila, protože na pracovišti, které garantuje příslušný doktorský studijní program a) není alespoň jeden docent a jeden profesor ve věku, kdy lze předpokládat jejich vědecké působení v oboru po dobu platnosti akreditace, tj. 4 až 8 let; b) v příslušném doktorském programu nejsou absolventi, tzn., že program nežije; c) pracoviště nevykazuje vědeckou a publikační aktivitu v příslušném (!) oboru, tzn., že je vědecky sterilní. Akademický titul, věk, doktorandi a vědecké publikace jsou tedy selekční kritéria akreditace – jasná a měřitelná.

Přecit si je můžeme na internetové stránce ministerstva školství i s verdiktem pro jednotlivé obory naší univerzity.

Aby se VŠ učitel mohl ucházet o habilitaci, musí doložit, že je autorem či spoluautorem určitého minimálního počtu odborných publikací. Uchází-li se o profesuru, musí jich mít ještě více a některé v zahraničních periodikách. Aby je mohl napsat a nabídnout redakcím, musí pracovat ve výzkumu a mít publikovatelné výsledky. To ovšem znamená, že získá na výzkum grant (nebo podíl z grantu hlavního řešitele) a že bude mít dostatek času na soustavnou vědeckou práci. Také v grantových komisích vyžadují seznam nejdůležitějších publikací autora z poslední doby, přičemž největší váhu připisují právě těm v zahraničních periodikách s IF. Spatřuji v tom záruku způsobilosti žadatele výzkumný problém řešit a vyřešit na úrovni soudobé vědy. Akademické tituly žadatele jsou zde někdy spíše druhořadé. Znáám případ, že soutěž o grant vyhrál pracovník bez vědeckého titulu jen proto, že měl články v mezinárodních vědeckých časopisech s vysokým IF. Publikuj, nebo na akade-

mickou kariéru rezignuj. Tohle všichni asi víme a mnozí zakoušíme na vlastní kůži mnoho let, ale...

Jak to jde dohromady se skutečností, že každoročně přijímáme na univerzitu stále více studentů (letos zhruba o 600 více než vloni)? Objem výukových povinností na fakultách tím pochopitelně vzrostl. Ale co počty vyučujících, jak moc vzrostly? Tvrdím, že je nesmysl očekávat solidní vědeckou a publikační aktivitu od VŠ pedagoga, který vyučuje týdně dvacet i více hodin. Případá mi naprosto marné očekávat, že se pedagog po čtyřicetce s rodinou opravdově a s plným nasazením vlní do výzkumu a začne publikovat dokonce v zahraničí, když mu doteď stačilo publikovat občas článek ve fakultním sborníku coby důkaz dobré vůle být vědecky aktivní, když se to žádá.

Vědecký výzkum a publikování odbornými prací se opravdu nedají dělat na příkaz, z donucení, ani jen na přání nadřízeného a už vůbec ne o přestávkách mezi hodinami výuky. Člověk to musí mít v sobě a dostat příležitost v pravý čas.

Řešení těchto problémů – útlumem vědeckých a publikačních aktivit počínaje a zamítnutou akreditací konče – bychom měli hledat ve způsobu řízení pracoviště, v diferenciaci a specializaci pracovníků, ve výběru lidí. Chtějme vědět, čím to je, že některá pracoviště jsou vědecky a publikačně aktivní, úspěšná a výuky mají také hodně. Jsou tam mladí docenti a profesori s hejnem doktorandů, všichni zapálení pro vědu, výzkum a publikování. Nejhorším a absolutně nepřijatelným řešením by bylo změkčení požadavků na uchazeče o akademický titul docenta a profesora. U ohrožených oborů by to bylo zřetelné vykořčení k odbornému provincialismu se všemi negativy, které poškozují dobré jméno naší alma mater a oslabují její pozici ve státě a v Evropě.

M. Hejtmánek

Akreditace oborů habilitačního a jmenovacího řízení na UP

Podle usnesení akreditační komise na jejím zasedání 17.–18. 6. 2003 **nebyla akreditace habilitačního a jmenovacího řízení na UP doporučena** u následujících oborů pěstovaných na UP:

Lékařská fakulta UP: histologie a embryologie; hygiena, preventivní lékařství a epidemiologie; neurologie; pediatrie. Zdůvodnění u všech čtyř oborů: obor je zajištěn jediným habilitovaným učitelem.

Filozofická fakulta UP: politologie – zdůvodnění: chybí profesor či docent v oboru politologie na plný úvazek; **sociologie** – zdůvodnění: obor má jedinou profesorku orientovanou na sociologii, další habilitování v oboru sociologie koncentrují svůj zájem mimo obor; **pedagogická psychologie** – zdůvodnění: obor je nedostatečně personálně zajištěn; **teorie a dějiny dramatických umění** – zdůvodnění: obor je nedostatečně personálně zajištěn.

Přírodovědecká fakulta UP: fyzikální chemie – zdůvodnění: nedostatečný počet profesorů a docentů garantujících obor, nízká publikační aktivita; **fyzika kondenzovaných látek** – zdůvodnění: personální zajištění tohoto oboru je nedostatečné, většina profesorů a docentů je vědecky činná v jiných oborech.

Pedagogická fakulta UP: pedagogika – zdůvodnění: v příslušném DSP nejsou absolventi; **antropologie** – zdůvodnění: hlavní osobnosti nevykazují prakticky žádnou tvůrčí vědeckou aktivitu; do budoucna neperspektivní personální zajištění.

Zdroj: http://www.msmt.cz/Files/AK/Z%E1pis03_032.doc.

-red-

Centrum výzkumu nanomateriálů na Přírodovědecké fakultě UP //II/

(Dokončení z minulého čísla.)

Při charakterizaci nanočástic oxidu železitého, při studiu mechanismu jejich vzniku v průběhu termických procesů i při analýze jiných materiálů využívají pracovníci CVN širokého spektra experimentálních metod dostupných přímo na pracovišti CITT, resp. ve spolupráci s Katedrou anorganické chemie PříF UP včetně rtg-práškové difrakce, IČ a UV/VIS spektroskopie, elementární (CHNO) a termické analýzy (TG/DTA). Centrum ovšem disponuje i špičkovými technikami pro nanomateriálový výzkum. Klíčovou metodou je v tomto ohledu především Mössbauerova spektroskopie na jádrech ^{57}Fe , která díky své mimořádné citlivosti a prvkové selektivitě přináší důležitou informaci o struktuře a magnetických vlastnostech materiálů obsahujících železo. Dodejme, že Mössbauerovské spektrometry jsou vyvíjeny a konstruovány přímo na Katedře experimentální fyziky PříF UP a kromě CVN pracují také v deseti laboratořích v zahraničí. K popisu vnějších vlastností nanočástic (velikost, morfologie) slouží měření distribuce velikosti částic metodou kvazielastického rozptylu světla a především mikroskop atomárních sil. Právě v laboratoři mikroskopie atomárních sil (<http://atmilab.upol.cz>) v rámci CVN se podařilo optimalizovat přípravu práškových vzorků a hodnoty vertikální dimenze částic jsou jedním z nejpřesnějších parametrů při posuzování objektů nanosvětla. V kombinaci s transmisí elektronovou mikroskopií, kterou CVN využívá ve spolupráci s Pracovištěm mikroskopických metod na LF UP, tak lze získat komplexní informaci o velikosti i morfologii částic.

Za mimořádně krátkou dobu a v relativně úzkém pracovním kolektivu (tři vědecko-pedagogičtí pracovníci + studenti doktorského a magisterského studia) si nanomateriálový výzkum v CVN vydobyl pevné postavení v republikovém i mezinárodním měřítku. Jen od roku 2001 se pracovníci CVN podíleli či podílí na řešení dvou mezinárodních projektů udělených vědeckým výborem NATO a devíti tuzemských grantových projektů získaných pod hlavičkou GAČR, Fondu rozvoje vysokých škol, MŠMT a Ministerstva průmyslu a obchodu. Mimo to CVN již několikrát

rohem úzce spolupracuje s Přerovskými chemickými závody, a. s., na optimalizaci výroby červených železitých pigmentů. V letech 2001–2003 byli pracovníci CVN autory či spoluautory 25 původních vědeckých prací, z toho 16 v mezinárodních impaktovaných časopisech. K počínům, které souvisí se stále rostoucí prestiží pracoviště, lze zahrnout například editorský podíl M. Mašláne na knize *Material research in atomic scale by Mössbauer spectroscopy* (Kluwer Academic Publishers, 2003), přehledový článek o strukturních a magnetických vlastnostech oxidů železa publikovaný jako review v časopise Americké chemické společnosti (R. Zboril et al., *Chemistry of Materials* 14, 969–982, 2002), organizace mezinárodních konferencí MSMS00 a MSMS02 ve Velkých Losinách a ve Smolenicích na Slovensku (50 účastníků z 20 zemí) či přednášky na světových vědeckých sympoziích (M. Mašláň, R. Zboril – ISIAME00, Virginia Beach, USA; R. Zboril – APSORC01, Fukuoka, Japonsko).

Rada poznatků dosažených ve výzkumu nanomateriálů i v oblasti konstrukce nových zařízení pro jejich studium je produktem intenzivní spolupráce s partnery ze zahraničních pracovišť, kteří jsou také spoluautory většiny odborných publikací. V rámci zmiňovaných mezinárodních projektů zaměřených na syntézu a studium nanokrystalických oxidů železa CVN spolupracuje především s univerzitami v Ioannině, Tokiu, Delaware, Lundu a s Národním centrem pro materiálový výzkum „NCSR Demokritos“ v Aténách. Vývoj a konstrukce Mössbauerovských spektrometrů jsou koordinovány s Běloruskou státní univerzitou v Minsku.

A jaké jsou plány CVN v nejbližší době? Podle Prof. Mašláne je to především úspěšné spuštění Mössbauer-

rovských měření při nízkých teplotách (až do teploty kapalného helia) a ve vnějších magnetických polích (do 10 T). Takový měřicí systém, jehož zakoupení bylo mimo jiné podpořeno granty Ministerstva průmyslu a obchodu a MŠMT, bude instalován v červenci tohoto roku jako první svého druhu v České republice. Měření ve vnějších polích mohou poskytnout nové informace o magnetických a strukturních vlastnostech nejen nanočástic oxidů železa, ale i jiných železo obsahujících materiálů včetně komplexních sloučenin a minerálů. Roky intenzivní práce v oblasti syntézy a charakterizace různých forem nanokrystalických oxidů železa by pracovníci CVN rádi transformovali do praktických výstupů. První vřavou v tomto směru je využití nanočástic gama- Fe_2O_3 pro magnetické potažení povrchů zeolitů, které nachází stále širší uplatnění jako molekulární síta, absorpční materiály nebo katalyzátory. Magnetická modifikace zeolitů nejenže otevírá prostor pro nové aplikace, ale umožňuje také jejich zpětnou magnetickou separaci prostřednictvím vnějšího pole (A. B. Bourlino, R. Zboril, D. Petridis, *Microprop. Mesopor. Mater.* 58, 155–162, 2003). Využití slabého magnetického pole v kombinaci s magnetickým nanopráškem s velkou specifickou plochou povrchu se navíc ukazuje velmi perspektivní v procesech detoxikace krve (dialýza, apod.). Právě ultrajemné částice oxidů železa se jeví velmi účinné v těchto aplikacích a o návrhu společného projektu jednají pracovníci CVN v těchto dnech se zástupci izraelské firmy Idealiza Ltd., která stála u zrodu této myšlenky. Popřejme jim nejen v tomto úsilí, ale i v další vědecké a pedagogické práci mnoho zdaru.

Doc. R. Kubínek, CSc.,
prof. J. Lasovský, CSc., PříF UP

Jubilea

K devadesátinám prof. MUDr. Zdeňka Kojekého, DrSc. (28. 10. 1913)

Dožívá se jich v obdivuhodné fyzické i duševní kondici. Čech z moravského rodu, Evropan a světový občan přispěl k vytváření pozitivního obrazu Univerzity Palackého ve světě svým vědeckým přínosem v oboru interní medicíny, zvláště chorob trávicího ústrojí a výživy. Výsledky jeho práce, jakož i uplatnění nových vyšetřovacích metod v interním lékařství ho právem přivedly do mezinárodních vědeckých společností. Byl členem Evropské internistické společnosti v Basileji a v letech 1964–1972 prezidentem evropských společností pro choroby trávicího ústrojí. V roce 1974 byl zvolen čestným prezidentem O.M.G. (Organisation mondiale de gastroenterologie) na jejím světovém sjezdu v Mexico City.

Vždy považoval za nezbytný lineární rozvoj vědeckého poznání, nezávislého na politických protuberancích, a projevoval mimořádný zájem o růst mladých talentů a o generační kontinuitu v pracovních týmech. Měl určující konzultativní úlohu v přípravě osmnácti kandidátů lékařských věd, jednoho doktora věd, při habilitaci dvanácti docentů vnitřního lékařství, dvou profesorů a při 38 atestacích II. stupně, nemluvě o tisících mediků, kteří poslouchali jeho přednášky z „interny“.

Měl však daleko k obrazu akademického teoretika. V duchu devizy „Salus aegroti lex suprema esto!“ věnoval mimořádnou pozornost organizaci zdravotnické péče a prevenci. Úroveň péče o zdraví populace je pro něho významným kritériem hodnocení politického uspořádání společnosti doma i ve světě.

Pod jeho osobním vedením došlo v letech 1968–1970 k přestavbě II. interní kliniky Fakultní nemocnice v Olomouci, která svou koncepcí a moderním přístrojem a laboratorním vybavením patří k nejlepším u nás.

Zdeňk Kojeký má však nevšední zájem i o problémy společenských věd, umělecké tvorby, zvláště výtvarné, a sportu. Jako prorektor UP pro vědecký výzkum počátkem 60. let výrazně podporoval vědeckou obnovu Filozofické fakulty UP a budování jejich vědeckých kabinetů, jmenovitě Kabinetu regionál-

ních dějin a Historického místopisu Moravy a Slezska, a dodneška sleduje výsledky jeho práce a publikační činnost olomouckých regionalistů. Zvlášť rád si počte v knížkách o Olomouci Milana Ticháka a v dějinách venkovských obcí Josefa Bartoše.

Bohatě strukturovaná osobnost jubilantova se začala formovat už v dětství pod vlivem intelektuálního a kulturního rodinného prostředí a působil zde i genius loci Hranic na Moravě a historické krajiny Moravské brány. K jeho vědecké erudici nemálo přispěly studijní pobyty v Paříži v letech 1945–46 a odborné stáže na klinikách prof. Charvát a u prof. Maška v Ústavu výživy v Praze-Krči.

Devadesátník lehce kráčí svým městem. Spěchá! Ráno už navštívil svou II. „internu“, kde nyní šéfuji jeho žáci – nedávno ještě prof. Ivo Krč, nyní ještě mladší prof. Jiří Ehrmann. Teď navštívil obchody a knihkupectví, aby koupil odbornou literaturu vnučovi-doktorandovi, který u něho bydlí už řadu let. Potkává však mnoho lidí, kteří ho upřímně zdraví, jiní se ptají, jaké léky mají užívat na své neduhy a další zase, co říká na poslední výtvarnou výstavu Zdeňka Příkryla či na poslední zápas olomoucké Sigmey. Každému řekne aspoň jednu větu či povzbudivý slogan. Spěchá! Za chvíli má pravidelný „potlach“ se dvěma sedmdesátníky – historikem a politologem.

-bi-

Co je to velký život? Jsou to sny a touhy mládí, které se dočkaly realizace v dospělosti.

Auguste Comte († 5. 9. 1857)

Paměť je jako špatný žák: když selhává, vymýšlí si.
Stefan Garczyński (* 13. 10. 1805)

Možná jsme vstoupili do doby, kdy z umění zbude už jen umění žít.

Federico Fellini († 31. 10. 1993)

Italská renaissance...

Dokončení ze str. 1

první ohlasy vrcholné renesance v celém Západoevropě, zatímco P. Kalina zdroje Riedovy inspirace u Albertiho. M. Lukeš zpochybnil termín alžbětinská renesance, M. Surma sledoval cesty commedia dell'arte na Východ, A. Kwaśniewski renesanční italský vklad ském hrabství, O. Jakubec a M. Pavlíček vztahy S. Serlia a architektury renesance a baroka v českých zemích a J. Špička bukolickou literaturu mezi humanismem a barokem. Druhý den byl věnován baroku: L. Konečný představil v barokní malířské ikonografii banket pěti smyslů, referát A. Nowické-Jezové zjevení nové krásy italského baroka v polské poezii 17. století. L. Daniel konfrontoval verše Marinova Adónise s Albaniho a Poussinovou obrazovou ikonografií a A. Catalano nově nasvětlil úlohu italské literatury ve střední Evropě baroka. M. Fabianski přispěl k vykladu ikonografie smrti, A. Kozielec vyložil vynucený italskismus M. Willmanna, zatímco J. Sehnal resumoval podoby italské hudby na Moravě v 17. a 18. st. a podobně T. Jež její recepci ve Vratislavi. Jubilující pětadesátník M. Togner nalezl přímé doklady italského vlivu v Lublinském díle, A. Scherl podal Sbarrovu „Favola morale“ jako pražskou divadelní událost r. 1660 a T. Volek se věnoval italské barokní opěře v zemích zaalpských, stejně jako M. Jonášová přenosu benátského a neapolského operního repertoáru do českých zemí. B. Czechowicz se dotázal na mistrovství nebo fušerství Italů v Kladsku, J. Kroupa na nový způsob architektonického projektování na Moravě po roce 1700, P. Štěpánek na české ohlasy Riberova díla a J. Gorzelik na italský vliv v umění Horního Slezska. Na závěr prvního večera zazněla s ovacemi současná opera V. Zouhara *Coronide* na barokní text, provedená Ensemblem Damian, řízeném T. Hanzlíkem.

Prof. L. Daniel, FF UP

Vzdělávací semináře pro veřejnost v Britském centru Knihovny UP

Preparing Students for Exams Using Opportunities

Ve spolupráci s Longman Pearson Education pořádáme v pondělí 10. 11. v 15 hod. seminář, který povede D. Allan, skotský pedagog a metodik. Seminář je určen především pro učitele na středních školách, ale i pro další zájemce o angličtinu a jazykové zkoušky. Účastníci obdrží zdarma učební Opportunity a propagační materiály LPE.

Teaching Reading, Writing and Culture at Primary Level (and Still having Fun)

Ve spolupráci s Oxford University Press pořádáme ve čtvrtek 20. 11. ve 14.30 hod. seminář, který povede PhDr. S. Pazdřová. Tento praktický metodický seminář pro učitele angličtiny na ZŠ představí aktivity pro výuku čtení a psaní u žáků mladšího školního věku. Bude se zabývat i srovnáním kultur České republiky a Velké Británie formou přiměřenou úrovni jazyka a věku dětí. Použité materiály: Chit Chat 2, Resource Books for Teachers. Doporučujeme i jako výběrový seminář pro účastníky projektu JAME.

Na oba semináře je vstup zdarma. Rezervace a další informace: Britské centrum Knihovny UP, Křížkovského 14, Olomouc tel./fax: 585 631 874, e-mail: bc-kup@rupnw.upol.cz, http://tin.upol.cz/bc.-bc-

Knihovna UP informuje: letošní Nobelova cena za literaturu

Letošní Nobelovu cenu za literaturu obdržel jihoafrický spisovatel J. M. Coetzee. Od roku 1980 je již čtvrtým africkým spisovatelem, který získal tuto prestižní cenu.

Coetzee se narodil v roce 1940 a až donedávna působil jako profesor literatury na univerzitě v Cape Town. Je prvním spisovatelem, který získal již dvakrát prestižní britskou literární cenu Booker Prize – poprvé v roce 1983 za knihu *The Life & Times of Michael K* a v roce 1999 za knihu *Disgrace*.

Oba výše uvedené tituly jsou k dispozici v Britském centru Knihovny UP.

-mš-

PŘEČETLI JSME ZA VÁS

V. Černušková: Novozákonní řečtina (Olomouc, Univerzita Palackého 2002, 78 s.)

Učitelé i studenti teologických (biblistických) disciplín, ale také klasičtí filologové, každý ze svého úhlu pohledu, jistě s povděkem uvítají či uvítají nejnovější příručku týkající se jazyka spisů Nového zákona – příručku gramatiku „Novozákonní řečtina“ (s podtitulem „Přehled morfologie se základním poučením o fonetice a syntaxi“) Veroniky Černuškové, mladé učitelky klasických jazyků na olomoucké teologické fakultě. Sluší se připomenout, že jde o první knižně vydanou soustavou gramatiku novozákonní řečtiny v českém prostředí vůbec. Na tomto prvenství a zásluze nic neubírá skutečnost, že autorčiným cílem nebylo předložit ani tak text vědecky podrobný a vyčerpávající, jako spíše přehlednou a účelnou studijní pomůcku.

Kniha na svoji autorku prozrazuje jednu sympatickou vlastnost, která by neměla chybět zkušenému akademikovi: schopnost přiměřené popularizace bez újm na úrovni odbornosti. Hlavní výtčený účel, pomáhat studentům v upevňování a prohlubování znalostí novozákonní řečtiny (zvláště morfologie), může úspěšně plnit právě text tohoto typu.

Výtah z recenze J. Bartoně (Praha), In: Listy filologické, CXXV, 2002, 3–4, str. 332–334.

-kop-

Kniha, která usiluje o nesmrtnost, musí mít ducha.
Marcus V. Martialis (43–104)

Pravda nikdy nezvítězí. Jen vymřou její protivníci.
Max K. E. Planck († 4. 11. 1947)

Noví profesori a profesorky UP

I v tomto čísle pokračujeme v představování nových profesorů a profesorek UP, kteří byli jmenováni 5. 6. 2003. Dalším z nich je:

Prof. RNDr. Zdeněk Hradil, CSc. (1960)

Přírodovědecká fakulta UP, vedoucí Katedry optiky.

Obor: fyzika.

Vědecká a výzkumná specializace: kvantová optika, kvantová informace a měření.

Prof. Z. Hradil je autorem (spoluautorem) 72 vědeckých publikací, z toho bylo v zahraničí publikováno 63. Citovanost: více než 250 záznamů na SCI.

Významné publikace z posledních pěti let: J. Řeháček, Z. Hradil, M. Ježek: *Iterative algorithm for reconstruction of entangled states*, Phys. Rev. A **63**, (2001) 040303 (R).

J. Řeháček, Z. Hradil: *Invariant information and quantum state estimation*, quant-ph/0111115, Phys. Rev. Lett. **88**, 130401 (2002).

J. Řeháček, Z. Hradil: *Quantification of entanglement by means of convergent iterations*, quant-ph/0205071, Phys. Rev. Lett. **90**, 127904 (2003).

Poslední kongresovou (zvanou) přednášku přednesl prof. Z. Hradil na „8th International Conference on Squeezed States and Uncertainty Relations (ICSSUR' 2003)“ (Puebla, Mexico, červen 2003) na téma *Quantum measurement, estimation and uncertainties*.

Prof. Z. Hradil vede dva postgraduální studenty v oboru optika a optoelektronika.

Přednáší na Přírodovědecké fakultě UP, obor fyzika (přednášky: vlnová a paprsková optika II, kvantová teorie, kvantová elektrodynamika, kvantové aspekty měření).

-red-, foto -tj-

Proč jsem se stal profesorem

K zamyšlení nad touto otázkou vyzval před časem předseda redakční rady Žurnálu UP prof. M. Hejtmánek některé z nově jmenovaných profesorů UP. Dnes seznamujeme naše čtenáře s úvahou prof. Z. Hradila (viz výše):

Myslím, že moje cesta k fyzice byla poměrně přímočará. Už na základní škole a na gymnáziu mi fyzika připadala jako jednoduchý a srozumitelný soubor užitečných pravidel, podle nichž se svět řídí. Rád jsem si četl sci-fi, populární články o vesmíru, černých dírách, cestování v čase, quarcích a podobných tématech a měl jsem pocit, že takovým problémům bych se měl věnovat hlouběji. Ve studiu jsem pokračoval na Matematicko-fyzikální fakultě UK v Praze, kde jsem studoval obor matematická fyzika. Zde jsem se setkal s kolegy s podobnou „úchylikou“ projevující se zálibou ve fyzice. Velice brzy jsme ale poznali, že teoretická fyzika není jen teorie gravitace, ale také to, že pokud se někdo chce věnovat moderním partím, musí projít i tím, co dnes nazýváme klasikou fyziky. Fyzika se pak začne jevit jako důmyslný systém vzájemně propojených principů a pravidel, které se sice mnohdy dají jednoduše formulovat, jejichž aplikace ale může být docela komplikovaná.

Myslím, že toto poznání chybí všem novodobým objevitelům a vynálezům, kteří se snaží o vylepšení například teorie relativity nebo kvantové teorie a používají k tomu spíše slovník filosofie.

Po studiu jsem krátce pracoval v aplikovaném výzkumu v podniku Meopta Přerov, což mi umožnilo získat pohled na fyziku z jiné strany. V té době jsem se seznámil s prof. Peřinou a díky němu jsem se začal věnovat kvantové optice. Ta spojuje přednosti optiky jako klasické disciplíny s kvantovou teorií, která je proslulá svými z hlediska klasického uvažování občas paradoxními závěry. Se svými spolupracovníky se poslední dobou zabývám popisem a interpretací výsledků kvantových měření. To je samozřejmě méně záležitostí ryze odborná, pokusím se ale o jisté přiblížení.

Pojem měřitelnosti má v kvantové teorii zcela výsadní postavení. Zhruba řečeno, pokud něco není změřeno, nemá smysl danou vlastnost systému vůbec přiřazovat. Při měření je ale často nutné volit nepřímou strategii, kdy je registrována jiná veličina než ta, která nás zajímá. Informace pak musí být slepována kousek po kousku z detekovaných dat. Tento postup právem připomíná známé tomografické vyšetření v lékařské praxi a často se proto mluví

o kvantové tomografii. V kvantovém případě jde pak především o to, jak kompletně využít informaci nashromážděnou v detekovaných datech, aniž bychom jakkoliv jinak předurčili výsledek dodatečnými předpoklady. Takový výsledek ale nikdy nemůžeme obdržet s absolutní jistotou, protože předpovědi kvantové teorie jsou pouze pravděpodobnostní. Neurčitost ale lze kvantifikovat a využít ji pro posouzení míry informace obsažené v daném měření. Je zajímavé, že takový popis lze použít i v klasické oblasti, například v již zmíněné absorpční tomografii při vyšetřování absorpce neutronů ve vzorcích.

Na těchto a podobných měřeních spolupracujeme s kolegy z Itálie, Rakouska, Německa a také se snažíme o vlastní experimenty v našich laboratořích. Pro vědeckou práci je mimořádně důležitá mezinárodní vědecká spolupráce a proto se snažíme o zapojení v různých evropských programech. Přírodním místem a svým způsobem trhem nápadů jsou mezinárodní konference, kde také lze najít partnery pro budoucí spolupráci. Poslední významná akce tohoto druhu v našem oboru se konala v Mexiku pod hlavičkou konference věnované stlačeným stavům a relacím neurčitosti.

Co se týká mého pedagogického působení, občas – hlavně v období zkoušek – mívám pochybnosti o úspěšnosti své činnosti. To ale neznamená, že bychom neměli šikovné studenty. Na naší škole zastávám funkci koordinátora pro zahraniční výměnu studentů mezi evropskými univerzitami a mám radost z toho, že poslední roky se vždy 2 až 3 studenti rozhodnou pokračovat ve studiu v zahraničí. Jen je škoda, že o studium fyziky není třeba takový zájem jako o studium práv, kdy v období jejich přijímacích zkoušek se nedá v širokém okolí naší katedry ani zaparkovat.

Za dobu, co se věnuji fyzice, jsem své představy jistě značně revidoval, přesto v ní nacházím stále něco zajímavého. Akademické prostředí je pro mě stále inspirující, přestože jsem stále více vtažován do záležitostí spíše organizačního než vědecko-pedagogického charakteru. Myslím, že kritický duch přírodních věd a elementární smysl pro logiku by prospěl celé společnosti.

ČETBA NA POKRAČOVÁNÍ

PAOLO NEMEC: DOPISY NA ROZLOUČENOU /V/

a publikace všech členů katedry. Berkovy práce o terezínské literatuře, dále si chtěl přečíst Vondráčkovu a Veselého habilitaci, zajímalo ho, co *mají ti dva v bedně*. A vůbec Eva! Teprve teď si vzpomněl na Patricii. Muselo to být tak před pěti šesti lety. Tenkrát, to psal ještě habilitaci, mu Hermann vyprávěl o svém románu. Proč, to Streit nevěděl. Chodila do Hermannova prosemináře o teorii dramatu a musela ho svest jak podle scénáře – v konzultačních hodinách. *Chci se s Vámi vyspat, pane profesore Rosenbaume*, pak se svlékla, on pocítil touhu a sucho v ústech atd. Pak následovala krátká, nicméně intenzivní známost, kterou ukončila až Patricie náhlým přestupem na jinou univerzitu. Nyní chodila Patricie ke Streitovi do Úvodu do literární vědy a Streit považoval přání, z jeho strany mimochodem ne zcela bez motivace, za otce své myšlenky. Ale Patricii bylo tenkrát kolem dvaceti a byla to zrzka, stejně jako Eva.

* * *

Když Streit konečně usnul, bylo už časné ráno.

Úterý

Celá ulice se svými velkými měšťanskými domy z přelomu století byla ponorena do teplého a silného světla ranního slunce. Na stromech pučela první něžná poupata. Tu a tam roztroušené malé kaluže napovídaly, že v noci pršelo. Robert Streit se procházel ulicí, která vedla za Státní vědeckou knihovnou, jak mu Eva včera vysvětlila. Užíval si čerstvý ranní deštěm přičištěný vzduch. Byl ještě klid, jen několik dětí, které se zřejmě musely opozdit, utíkalo do školy. Ačkoli Robert spal jen pár hodin a byl pořád ještě hodně unavený, cítil se překvapivě dobře. Způsobila to Karin nebo důvěrná představa, kterou nabízely děti se svými obrovskými školními brašnami, které na jejich zádech poskakovaly ze strany na stranu, že ztratili tento pocit cizoty?

Streit dorazil ke Státní vědecké knihovně a zahnul přes silně frekventovanou ulici do Riegrovy, která vedla přímo na hlavní náměstí s radnicí. Bylo to opravdu jednoduché, pomyslel si Robert, už z dálky byl vidět kolosální sloup Nejsvětější Trojice. Jak odhadoval, byl jistě vyšší než 30 metrů. Bohatě pozlacené svatozáře a atributy světců se ve slunci leskly do dálky a kontrastovaly s kamenem podstavce, který léty zčernal a ve kterém se skrývala malá kaplička. Šel touto cestou sice už včera s Evou, ale teprve teď vnímal architektonickou rozmanitost a krásu tohoto města.

(Pokračování příště.)

ten, koho se věc týká, se vše dozví jako poslední a teprve po několika týdnech je ona informace oznámena oficiálně.

„Jsou dva kandidáti. No vlastně tři, pokud počítáme i dr. Vondráčka.“

„Vy s ním ale očividně nepočítáte?“

„Nijak tomu nevěřím. Dr. Vondráček je sice habilitován, ale je to lingvista.“

„To je každopádně velký nedostatek,“ přikývl Streit chápavě, ale Karin jeho poznámku pochopila jako vtip. Smála se. „A ti další dva?“ přeskočil Streit téma lingvistů.

„Oba jsou literární vědci, oba habilitovaní, oběma táhne na čtyřicet, Jochen Heimann a Karel Veselý.“

„Jméno Heimann zmínila dnes již Eva. Pro Čechy nejsou německá jména ničím výjimečným, alespoň mi to naznačoval profesor Berka. Ale Jochen?“

„Heimann je Němec, tedy byl. Přišel asi krátce po revoluci ještě jako doktorand. Tady ale potkal svou velkou lásku a oženil se. Před rokem dostal český pas. On je favorit, protože vede výzkumné pracoviště. Mně by byl milejší Veselý.“

„Proč?“

„Jochena nemám ráda. Je náladový, kromě toho je i cynický. Ze všeho a ze všech si dělá legraci. To je jeho strategie, a proti tomu člověk nic nezmuže!“

„Chápu.“

„Nechtěla bych ale, abyste si vytvořil špatný obrazek,“ pokračovala Karin. „Mně osobně nikdy neublížil. V jeho přítomnosti mám prostě jen stále pocit, že si musím dát pozor na to, co říkám, rozumíš? Jeida, teď už vám i tykám. Omlouvám se.“

„Ale ne, to je v pořádku. Taky nevím, proč si ještě pořád vykám. Já jsem Robert,“ řekl Streit a podal Karin ruku.

„A já Karin. Víš, v tom je právě ten rozdíl. Před chvílí jsem ti tykala právě proto, že už mám pár hodin pocit, jako bych mluvila se starým přítelem. A Jochenovi nemohu důvěřovat ani po dvou letech. Ale, Roberte, měli bychom to tykání zapít skleničkou dobrého vína, ne? Nebo si dáš raději třepané Martini?“

„Michané.“

„Sakra, máš pravdu.“

„Ne ne, dám si víno.“

„Pak už zbývá jen zvolit mezi červeným nebo bílým,“ řekla a kývla na číšníka. Robert dal přednost bílému a Karin objednala.

„A Veselý?“ vrátil se Streit k otázce kandidátů. „Vede doktorskou práci Evy Slavíkové, že?“

„No jo, veselý slaviček!“

20

17

Diskuse, názory, ohlasy

Produktivita intelektu

Na diskusní internetové stránce olomoucké univerzity bylo téma nebeského globu na nádvoří konviktu vystřídáno tématem profesura za 22 českých publikací. Globus zatím uložen k ledu. Jistě jen dočasně, než téma dnes aktuální expiruje.

V popřevratových letech mne sociální okolnosti přesunuly z kategorie kadrově neperspektivních členů akademické obce do kategorie starších, po habilitaci použitelných i pro akademické funkce, jimž je svěřena moc rozhodovat. Přestože jako biostatistik o matematických modelech rozhodování už řadu let přednáším, můj osobní vztah k právu rozhodovat je velmi vlažný. Dokonce první popřevratový rektor profesor Jařab mi jako svému prorektorovi pro vědu říkal – Pane kolego, Váš relativismus svazuje Vaši schopnost rozhodovat nad únosnou míru. Měl pravdu; kdykoliv jsem si představil tu řadu alternativ k přijetí rozhodnutí a naši neschopnost předem si představit jejich důsledky – změkla mi kolena a zadrhl se jazyk. Proto jsem úřad opustil jak jen bylo možné – aby to přitom nevypadalo jako zbabělá dezerce.

Řada těch rozhodování byla o habilitacích a profesurách. Za ty roky v úřadě i při zasedáních vědeckých rad na čtyřech různých fakultách jsem si opakovaně uvědomoval onen mi vytýkaný relativismus hodnocení. Jmenování profesorem se v čemsi podobá mozkové mrtvici – každý případ je svérázný. Věci se ovšem mají tak, že stejně jako neurologové léčí všechny postižené mozkovou cévní příhodou podobně, také vědecké rady fakult i univerzit musejí kandidáty profesury do příslušného šuplíku buď nacpat nebo bokem odložit. Tertium non datur. Je to nesmírně hrubé třídění – jak se ukáže, poměří-li se intelektuální produkce dotyčného intelektuální produkci profesora Jana Peřiny. Výsledný zlomek bude zkažat velmi, ale opravdu velmi blízký nule. Jenomže – v této souřadné soustavě – kdo by obstál?

Všechny fakulty mají svá kvantitativní kritéria, jimž má uchazeč o profesuru dostat. Přitom víme, že nemáme dost (intelektuálních) sil, abychom pro-

zkoumali věcnou kvalitu předložených dokladů o intelektuálních výkonech vyčerpávajícím způsobem. Vím, co jsou to oponentní posudky, sám jsem jich napsal stovky. Stejně dobře však vím, že můj hodnotící ryč nikdy nebyl zabořen až na dno. Prostě to bylo nad moje síly – prostě je to nad naše síly.

Všechno je relativní, každé naše hodnocení, stejně jako každé udělení státní vyznamenání a dokonce Nobelova cena míru. Co dokáže, čeho bychom se neměli zříkat a co jsme povinni – to je využívat našich slabých sil při hodnocení jak jen je to možné. Vědomí relativnosti a subjektivitu hodnocení nás nezbavuje povinnosti hodnotit. V této zemi, kde je korupce na úrovni rozvojových zemí, je to zvlášť těžké. Nicméně – má-li někdo korupci a neschopnosti vzdorovat – kdo jiný by to měl být než (třeba mizerně placený) univerzitní pedagog? Profesor? Na politiky v tomto ohledu spoléhat sotva můžeme. Dokonce ani na ty ne, kteří se zabývají a žijí vědní politikou. Vždycky jsem v debatách o problému hodnocení zastával názor, že mají být brány v úvahu

Tak nevím podruhé...

Je mi opravdu líto, že krása zbrusu nových a velmi dobře výtvarně vyřešených brožur byla zdevastována vložením volných listů s opravenými adresami, neb osobně také dávám např. přednost provedení instalací „zasekáním do zdi“ než méně pracnému vložení do listů, které jsou sice praktické, ale všude možné vyčnívají a ruší tak estetický vjem nejen historických budov. Je mi rovněž líto práce navíc, která byla zřejmě vykonána, a finanční částky z obecně napjatých univerzitních rozpočtů, jež musela být k realizaci díla přidána. Kladu si však otázku: bylo to vše opravdu nezbytné? Za cca deset let emailové komunikace na UP byla jistě vydána desítky publikací, odborných článků apod., přičemž v řadě z nich byly uvedeny „riscové“ adresy, a nikdo již asi do nich nebude žádné opravné listy přidávat. Jejich čtenářům tedy nezbude než použít pro styk i nadále

všechny intelektuální aktivity jedince. Nejenom scientometrické údaje, jejichž význam nikterak nepodceňuji. Už proto ne, že scientometrie sama je intelektuálním produktem statistiků. Mám na mysli bezprostřední i zprostředkované využití často docela nenápadných chytrých řešení úloh, které by nás ani nenapadlo nazývat vznešeným termínem projekty.

Navrhuji proto, aby – ještě dříve než zmíněná debata expiruje do nevraživého zapomenutí, na kterém se přizívá licoměrná lidská škodolibost, do zapomenutí, které zůstává bolákem nejenom v lidských myslích, ale i na pověsti fakulty a univerzity – byly na stůl položeny všechny karty nesoucí známénko plus; a sečetly se. Aby se udělal jejich úhm. Bez postranních řečí o anonymitě vyzvatelů a odvolávání se na tajná hlasování. Karty na stůl – a žádná esa v rukávech. I když jsme někteří z horního a jiní z dolního konce – už jsme přece všichni velcí kluci, Himmel Laudon.

Prof. S. Komenda, LF UP

riscovou adresu. Jejich pošta sice nedojde k adresátovi, ale ani nezmizí v nějakém „Bermudském trojúhelníku“. Pisatelé se vrátí oznam, že u uživatele došlo ke změně a že má použít v oznamu uvedenou novou adresu. Tedy něco podobného, co činí Česká pošta, a tedy z tohoto úhlu pohledu je komunikaci učiněno plus; a sečetly se. A i kdyby snad ne, tak existují internetové vyhledávače, příp. se to jistě dá udělat „postaru“ – většina z nás má na pracovním stole přístroj, jehož inovovanou bezdrátovou variantu může mít u sebe v kapse: vynález pana Bella.

Ale vraťme se zpět k emailům. Uvedená změna již proběhla v menším okruhu i dříve. Když se před dávnou řadou měsíců postupně vyměnilo vedení UP a jejich složek, přestaly být aktuální adresy typu

Dokončení na str. 8

ČETBA NA POKRAČOVÁNÍ

PAOLO NEMEC: DOPISY NA ROZLOUČENOU /V/

„Prosím?“
„To je jen taková slovní hříčka, jednou mi to řekl jeden student. Prý tak Evě říkájí. Veselý a Slavíková, tedy veselý slavíček. To mě ale jen tak napadlo. Ale vraťme se k Veselému, s ním je vše jednodušší, s ním se dá mluvit.“
„Tak to bych se s ním rád co nejdříve setkal. Pověz mi, když už jsi začala mluvit o studentech, co si o těch třech myslíš?“
„To já úplně neodhadnu, sama stojím do jisté míry na druhé straně. Ale,“ Karin se na chvíli odmlčela, „jak Vondráček, tak Heimann mají své studenty a myslím, že Veselý je u studentů dost oblíbený, jeho přednášky jsou vždy přeplněné. Je to asi dobrý učitel a zkouší férově.“
Streit přikývl. Viděl, že Karin chtěla ještě něco říci, ale že se k tomu ještě tak nějak nedobrala. Naléhat na ni nechťel a číšník navíc zrovna donesl víno. Tukli si a uskli vína.
„To snad ne,“ předstíral Streit pobouření, „stává se ze mě tradicionalista. Musím trvat na nezbytném polibku.“ Karin se zasmála a okamžitě dala Robertovi požadovaný polibek. Znovu se napili.
„Ty už máš doktorát jistě dávno za sebou a možná i habilitaci, ne?“ zeptala se Karin najednou zcela vážně.
„Ano, mám ve Freiburgu stálé místo na katedře.“
„Viš, já jsem jenom malá magistra. I když,“ zasmála se zase, „se zářnou budoucností.“
„O tom jsem přesvědčen,“ přitakal Streit. Karin mu byla čím dál tím sympatičtější. Byla to správná ženská, pomyslel si, *třebaže to byla asi lingvistka*, ale byl rád, že ji pozval.
„Navíc jsem studovala se zaměřením na lingvistiku.“ *Aha.* „Takže, snad mi rozumíš. Máma Karla ráda, ale nemyslím si o něm, že by byl zrovna vědeckým koryfeem.“
„Proč myslíš?“
„Je všeobecně známo, že ani jeho disertace ani habilitace nebyly zveřejněny. V Čechách se to sice nemusí, ale dělá se to. Krom toho nikdy o své vědecké práci nemluví. To Vondráček a Heimann jsou v tomto jiní.“
„Dejme tomu, že máš pravdu. Pak se ale zdá, že to, co mi říkáš, Veselému nijak moc nevádí. Viš, ptám se na to sám sebe velmi často. Hermann Rosenabum byl velký vědec a dobrý učitel. Ale tato kombinace se vidí jen zřídka. Nakonec se vždy doberu k tomu, že pro úspěšnou činnost na univerzitě je důležitější být dobrým

pedagogem. Vždyť i Veselý se habilitoval. Možná napsal průměrnou práci, ale studentům to obsahově stačit bude, nemyslíš?“

„V zásadě máš pravdu. Ale v Čechách je v porovnání s Německem trochu jiná situace. Taký si myslím, že je Veselý teď na tom pravém místě. Učí, a učí dobře, dokonce velice dobře. Ale jako vedoucí katedry tady nezastupuje jen svůj obor. Je šéfem celé germanistiky, a tím se stává automaticky i členem habilitačních komisí. A pak je opravdu důležité, jestli v té bedně něco má, nebo ne. I finanční stránka se odvíjí částečně od dobrého jména vedoucího katedry. Zdejší výzkumné pracoviště by ministerstvo školství nikdy nepovolilo, kdyby ho nezaštilil Berka jako jeden z největších germanistů staré gardy.“

Streit s ní musel souhlasit. Situace v Německu byla skutečně jiná. Nešlo tady jen o nějakou profesuru, to by si nikdo nějaké vědecké nicky ani nevšímal, ale o vedení celé katedry. Zatímco ještě přemítal, objevil se číšník. Čtěl, aby zaplatili. Byli posledními hosty a pohled na hodiny Streitovi potvrdil, že bylo krátce po dvanácti. Streit zaplatil. Poté, co si chvíli prohlížel vrácené drobné, je znovu položil na stůl.

„Myslím, že budeme muset jít,“ řekl Streit.

„To je vlastně dobře, protože zítra v osm učím.“

„Tak jdeme!“

* * *

Šli pomalu k blízké ubytovně.

„Bydlím na pokoji 27. Když budeš mít chuť, tak se stav. Budu ráda, když mě navštívíš. Máma i kávovar.“

„Uřčitě se stavím,“ slíbil Streit. Byli u cíle. Streit popřál Karin dobrou noc a poděkoval jí za milou společnost.

„Dobrou noc,“ odpověděla Karin. „A nezapomeň si zapamatovat sny. O čem se člověku zdá první noc v cizím městě, to se stane. Tak ráno!“

* * *

Streit si ještě rychle vyčistil zuby, budík natáhl na 8 hodin a lehl si do postele. Přestože byl velmi unaven, nemohl usnout. V hlavě se mu honily myšlenky. Do Olomouce přijel teprve dnes ráno, ale připadalo mu, jako by od té doby uplynuly celé dny. Nejprve Berkovo sdělení: Hermann byl jako dítě v Terezíně a ztratil tam rodiče. A pak ta konfrontace s Hermannovou smrtí. Zítra si bude muset pořádně prohlédnout univerzitní budovu. Existoval nějaký další východ z té budovy, východ, který by nebyl hlídán vrátným? Také poprosí Evu, aby mu sehnala práce

18

19

Diskuse, názory, ohlasy

Tak nevím ...

dekanpdf@isc.upol.cz, a tak při tehdejší úpravě jejich přeměrování došlo i k vypuštění jména risc a stejným mechanismem byla adresa převáděna na dekanpdf@upol.cz. Není mi známo, že by došlo k stížnostem na nefunkčnost po této úpravě, přičemž na některých webových stránkách ještě drahnou dobu byl uveden riscový tvar. Takže buď na tuto adresu nikdo nepsal, nebo uvedená úprava byla dostatečná. Jinými slovy, opravdu bylo nezbytné provést příslušný dotisk?

Pokud se týče předstihu upozornění, bude možná lépe vrátit se trošku do historie (tuším že jistý náš expremiér by asi použil bonmot „...a pro občerstvení naší paměti, pane poslance...“). Riscové adresy přestaly existovat před lety, kdy se ze stejné pojmenované stroje uživatelé díky již nedostatečnému výkonu přestěhovali na stroj se jménem aix. Pro úpravu poštovní konfigurace příp. pro čtení pošty museli provést připojení na tento stroj, kde se jim na úvodní obrazovce dostalo ujištění, že sice stávající riscové emaily jsou pro zachování kontinuity převá-

děny na účty na aix, leč že riscový tvar adres již nemají dále uvádět, neboť ze stroje již odchází adresa @aix. Takže s výjimkou riscových adres sloužících pro převod na více následných účtů jejich další použití bylo na případné (ne)činnost jejich uživatelů, a to v období pár let. Sebekriticky je však na tomto místě nutno podotknout, že uvedený oznam byl pouze na příslušné vstupní obrazovce, tedy na rozdíl od nynější akce ne v Žurnálu, ne na webu UP. Možná tedy by bylo možno spatřit nedostatky v komunikaci, a v tom případě nezbyvá než znovu uvést to, co stálo na konci příslušného oznamu v Žurnálu č. 1: omlouváme se za případné komplikace a děkujeme za nemalé pochopení.

K dalšímu snad jen již krátce: mechanismus změny nevymyslelo CVT, nýbrž použilo existující mechanismus v programu pro transfer pošty, který byl vytvořen a udržován vědecko-pedagogickými pracovníky na Univerzitě v Berkeley. Věříme, že když byl pochopitelný pro jejich potřeby, bude pochopitelný i pro naše. A pokud se týče SPAMu, byl bych v daném mímě skeptický: UP vystavuje své emailové adresy veřejně na webu, není tedy problém pro uživatele či dokonce firmy živící se SPAMem stáhnout aktualizované verze pomocí zvlášť na tento účel vyvinutých robotů. A má osobní zkušenost se zrušením riscové adresy hovoří, že nevyžádaných emailů neubývá.

Co tedy na závěr? Pevně odhodlání pro zvažování všech aspektů jakýchkoliv změn a úsilí o co nejlepší a nejvyváženější komunikaci do budoucna. Jedním dechem mne však napadá jedno české přísloví, které kdysi viselo na učtárně jistého tuzemského ocelářského podniku: „Není člověk ten, aby se zavděčil lidem všem...“

Mgr. P. Volák, CVT UP

...A PŘÍŠTÍ TÝDNY...

29. ŘÍJNA

Psychonaut – Opava, **Robson** – Ostrava, **Helmutova stříkačka**. U-klub, 19 hod.

Traband. Koncert. Pražská kapela, dechno-pubový festival pod vedením písničkáře a multiinstrumentalisty J. Svobody poprvé v Olomouci. Divadlo hudby Olomouc, 19.30 hod.

Blíženci (Soseiji Shinya Tsukamoto, Japonsko, 1999). Filmový klub, UC UP, 20 hod.

30.–31. ŘÍJNA

Ozvěny MFF dokumentárních filmů Jihlava 2003. Více na www.dokument-festival.cz.

4. LISTOPADU

Hm... Koncert pražské crazy-folkové skupiny. U-klub, 20 hod.

6. LISTOPADU

RNDr. J. Grygar, CSc.: Věda a víra z pohledu astrofyziky. (Fyzikální ústav AV ČR Praha), arcibiskupská kurie (Biskupské nám. 2), 17 hod.

7. LISTOPADU

Prof. S. Komárek, Dr. (Katedra filozofie a dějin přírodních věd PŘF UK): Jak moc zkušenostní je novověká přírodověda – teorie a praxe. Přednáška. Katedra botaniky PŘF UP, Slechtitelů 11, 8–12 hod.

8. LISTOPADU

Mění se úloha rodiny v péči o seniory? Konference. Pořádají Moravsko-slezská křesťanská akademie v Olomouci, Caritas – vyšší odborná škola sociální a etická komise Lékařské fakulty UP. Velký sál arcibiskupského paláce, Wurmova 9, 9 hod.

-red-

Pociťujete nedostatek konkrétních a aktuálních informací? Chcete se něco více dovědět o některém pracovišti UP? Víte o zajímavých akcích na UP? Chcete se podělit se svými názory, postřehy a připomínkami s ostatními členy univerzitní obce?

Využijte e-mailu, pište, faxujte na adresu redakce Žurnálu UP, nebo nás přijďte navštívit osobně na Křížkovského 8!

Na vaše podněty se těší a odpovědi na vaše otázky se bude snažit zprostředkovat redakce Žurnálu UP.